
Dokument s plenarne sjednice

B9-0162/2023

6.3.2023

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen u skladu s člankom 112. stavcima 2. i 3. Poslovnika

o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu uljanu repicu MON 94100 (MON-94100-2), sastoje se ili su proizvedeni od nje u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (D086347/01 – 2023/2537(RSP))

Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane

Nadležni zastupnici: Martin Häusling, Anja Hazekamp, Sirpa Pietikäinen, Günther Sidl

Rezolucija Europskog parlamenta o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu uljanu repicu MON 94100 (MON-94100-2), sastoje se ili su proizvedeni od nje u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (D086347/01 – 2023/2537(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Nacrt provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu uljanu repicu MON 94100 (MON-94100-2), sastoje se od nje ili su proizvedeni od nje u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (D086347/01),
- uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2003. o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje¹, a posebno njezin članak 7. stavak 3. i članak 19. stavak 3.,
- uzimajući u obzir glasovanje Stalnog odbora za bilje, životinje, hranu i hranu za životinje iz članka 35. Uredbe (EZ) br. 1829/2003, koje je održano 14. prosinca 2022. i na kojem se nije donijelo mišljenje te glasovanje žalbenog odbora od 24. siječnja 2023. na kojem se, isto tako, nije donijelo mišljenje,
- uzimajući u obzir članke 11. i 13. Uredbe (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije²,
- uzimajući u obzir mišljenje Europske agencije za sigurnost hrane (EFSA) usvojeno 20. lipnja 2022. i objavljeno 22. srpnja 2022.,³
- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije u kojima se protivi odobravanju genetski modificiranih organizama (GMO)⁴,

---

¹ SL L 268, 18.10.2003., str. 1.

² SL L 55, 28.2.2011., str. 13.

³ Znanstveno mišljenje EFSA-ina Povjerenstva za genetski modificirane organizme o procjeni genetski modificirane uljane repice MN 94100 za uporabu u hrani i hrani za životinje, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 (zahtjev EFSA-GMO-NL-2020-169), EFSA Journal 2022,20(7):7411; <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.2903/j.efsa.2022.7411>

⁴ Parlament je u svojem osmom sazivu usvojio 36 rezolucija u kojima se protivi odobravanju GMO-a. Nadalje, u svojem devetom sazivu Parlament je usvojio sljedeće rezolucije:

- Rezoluciju Europskog parlamenta od 10. listopada 2019. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MZHG0JG (SYN-000JG-2), sastoje se od njega ili su od njega proizvedeni, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C 202, 28.5.2021., str. 11.).
- Rezoluciju Europskog parlamenta od 10. listopada 2019. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju A2704-12 (ACS-GM005-3), sastoje se ili su proizvedeni od nje na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C 202, 28.5.2021., str. 15.).
- Rezoluciju Europskog parlamenta od 10. listopada 2019. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobrenju za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz

– uzimajući u obzir članak 112. stavke 2. i 3. Poslovnika,

- MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 te genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju, triju ili četiriju pojedinačnih promjena MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 i DAS-40278-9, sastoje se ili su proizvedeni od njih, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C 202, 28.5.2021., str. 20.).
- Rezoluciju Europskog parlamenta od 14. studenoga 2019. o Nacrtu provedbene odluke Komisije kojom se produljuje odobrenje za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani pamuk LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3), sastoje se ili su proizvedeni od njega, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C 208, 1.6.2021., str. 2.).
  - Rezoluciju Europskog parlamenta od 14. studenoga 2019. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju MON 89788 (MON-89788-1), sastoje se ili su proizvedeni od nje na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C 208, 1.6.2021., str. 7.).
  - Rezoluciju Europskog parlamenta od 14. studenoga 2019. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 i potkombinacije MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 i NK603 × DAS-40278-9, sastoje se ili su proizvedeni od njih na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C 208, 1.6.2021., str. 12.).
  - Rezoluciju Europskog parlamenta od 14. studenoga 2019. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobrenju za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 te genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju, triju, četiriju ili pet pojedinačnih promjena Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 i GA21, sastoje se ili su proizvedeni od njih, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C 208, 1.6.2021., str. 18.).
  - Rezoluciju Europskog parlamenta od 14. svibnja 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju MON 87708 × MON 89788 × A5547-127, sastoje se od nje ili su proizvedeni od nje, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C 323, 11.8.2021., str. 7.).
  - Rezoluciju Europskog parlamenta od 11. studenoga 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × NK603, sastoje se od njega ili su od njega proizvedeni i genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju ili triju pojedinačnih promjena MON 87427, MON 89034, MIR162 i NK603 i o stavljanju izvan snage Provedbene odluke Komisije (EU) 2018/1111 na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C 415, 13.10.2021., str. 2.).
  - Rezoluciju Europskog parlamenta od 11. studenoga 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju SYHT0H2 (SYN-ØØØH2-5), sastoje se od nje ili su proizvedeni od nje, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C 415, 13.10.2021., str. 8.).
  - Rezoluciju Europskog parlamenta od 11. studenoga 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 87427 × MON 87460 × MON 89034 × MIR162 × NK603, sastoje se od njega ili su od njega proizvedeni i genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju, triju ili četiriju pojedinačnih promjena MON 87427, MON 87460, MON 89034, MIR162 i NK603 na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C 415, 13.10.2021., str. 15.).
  - Rezoluciju Europskog parlamenta od 17. prosinca 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju MON 87751 × MON 87701 × MON 87708 × MON 89788, sastoje se od nje ili su proizvedeni od nje, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C 445, 29.10.2021., str. 36.).
  - Rezoluciju Europskog parlamenta od 17. prosinca 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobrenju za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × MON 87411 te genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju ili triju pojedinačnih promjena MON 87427, MON 89034, MIR162 i MON 87411, sastoje se ili su proizvedeni od njih, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C 445, 29.10.2021., str. 43.).
  - Rezoluciju Europskog parlamenta od 17. prosinca 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MIR604 (SYN-IR6Ø4-5), sastoje se ili su proizvedeni od njega na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C 445, 29.10.2021., str. 49.).

~~uzimajući u obzir prijedlog rezolucije Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost~~

- Rezoluciju Europskog parlamenta od 17. prosinca 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranog kukuruza MON 88017 (MON-88Ø17-3), sastoje se ili su proizvedeni od njega na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C 445, 29.10.2021., str. 56.).
- Rezoluciju Europskog parlamenta od 17. prosinca 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 89034 (MON-89Ø34-3), sastoje se ili su proizvedeni od njega na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C 445, 29.10.2021., str. 63.).
- Rezoluciju Europskog parlamenta od 11. ožujka 2021. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani pamuk GHB614 × T304-40 × GHB119, sastoje se ili su proizvedeni od njega na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C 474, 24.11.2021., str. 66.).
- Rezoluciju Europskog parlamenta od 11. ožujka 2021. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MZIR098 (SYN-ØØØ98-3), sastoje se od njega ili su od njega proizvedeni, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C 474, 24.11.2021., str. 74.).
- Rezoluciju Europskog parlamenta od 7. srpnja 2021. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju DAS-81419-2, sastoje se ili su proizvedeni od nje na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C 99, 1.3.2022., str. 45.).
- Rezoluciju Europskog parlamenta od 7. srpnja 2021. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju DAS-81419-2 × DAS-44406-6, sastoje se ili su proizvedeni od nje na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C 99, 1.3.2022., str. 52.).
- Rezoluciju Europskog parlamenta od 7. srpnja 2021. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz 1507 × MIR162 × MON810 × NK603 i genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju ili triju pojedinačnih promjena 1507, MIR162, MON810 i NK603, sastoje se ili su proizvedeni od njega, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C 99, 1.3.2022., str. 59.).
- Rezoluciju Europskog parlamenta od 7. srpnja 2021. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz Bt 11 (SYN-BTØ11-1), sastoje se ili su proizvedeni od njega u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C 99, 1.3.2022., str. 66.).
- Rezoluciju Europskog parlamenta od 15. veljače 2022. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju GMB151 (BCS-GM151-6), sastoje se ili su proizvedeni od nje, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C 342, 6.9.2022., str. 22.).
- Rezoluciju Europskog parlamenta od 15. veljače 2019. o Nacrtu provedbene odluke Komisije kojom se produljuje odobrenje za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani pamuk GHB614 (BCS-GHØØ2-5), sastoje se ili su proizvedeni od njega, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C 342, 6.9.2022., str. 29.).
- Rezoluciju Europskog parlamenta od 9. ožujka 2022. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani pamuk GHB811 (BCS-GH811-4), sastoje se ili su proizvedeni od njega, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (DØ77486/Ø2 – 2021/3Ø57(RSP)) (SL C 347, 9.9.2022., str. 48.).
- Rezoluciju Europskog parlamenta od 9. ožujka 2022. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu uljanu repicu 73496 (DP-Ø73496-4), sastoje se ili su proizvedeni od nje na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C 347, 9.9.2022., str. 55.).
- Rezoluciju Europskog parlamenta od 6. travnja 2022. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju MON 87769 × MON 89788, sastoje se od nje ili su proizvedeni od nje, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C 434, 15.11.2022., str. 42.).
- Rezoluciju Europskog parlamenta od 23. lipnja 2022. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz DP4114 × MON 810 × MIR6Ø4 × NK6Ø3 te genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju ili triju pojedinačnih promjena DP4114, MON 810, MIR6Ø4 i NK6Ø3, sastoje se ili su proizvedeni od njih, u skladu s

hrane,

- A. budući da je, u skladu s člancima 5. i 17. Uredbe (EZ) br. 1829/2003, društvo Bayer Agriculture BV sa sjedištem u Belgiji, u ime društva Bayer CropScience LP sa sjedištem u Sjedinjenim Američkim Državama, 29. listopada 2020. nacionalnom nadležnom tijelu Nizozemske podnijelo zahtjev za stavljanje na tržište hrane, sastojaka hrane i hrane za životinje koji sadržavaju genetski modificiranu uljanu repicu MON 94100 ili se sastoje ili su proizvedeni od nje; budući da je taj zahtjev također obuhvaćao stavljanje na tržište proizvoda koji sadrže genetski modificiranu uljanu repicu ili se sastoje od nje za druge namjene osim uporabe u hrani i hrani za životinje, no ne i za uzgoj;
- B. budući da je EFSA 20. lipnja 2022. donijela pozitivno mišljenje o odobrenju za genetski modificiranu uljanu repicu, koje je objavljeno 22. srpnja 2022.;
- C. budući da genetski modificirana uljana repica stvara toleranciju na herbicid dikambu;

Nepostojanje procjene za komplementarne herbicide

- D. budući da se Provedbenom uredbom Komisije (EU) br. 503/2013⁵ zahtijeva procjena o tome utječu li očekivane poljoprivredne prakse na ishod proučavanih krajnjih točaka; budući da je prema toj Provedbenoj uredbi to posebno relevantno za biljke otporne na herbicide;
- E. budući da je velika većina genetski modificiranih usjeva genetski modificirana kako bi bila tolerantna na jedan ili više „komplementarnih” herbicida koji se mogu upotrebljavati tijekom cijelog uzgoja genetski modificirane kulture, a da pritom ne dođe do odumiranja usjeva, što bi bio slučaj s usjevom koji nije otporan na pesticide; budući da se u brojnim studijama navodi da je za genetski modificirane usjeve otporne na herbicide potrebno koristiti više komplementarnih herbicida, velikim dijelom zbog pojave korova otpornih na herbicide⁶;

Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (*SL C 32, 27.1.2023., str. 6.*).

- Rezoluciju Europskog parlamenta od 23. lipnja 2022. o Provedbenoj odluci Komisije (EU) 2022/797 od 19. svibnja 2022. o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz NK603 × T25 × DAS-40278-9 i njegovu potkombinaciju T25 × DAS-40278-9 ili se sastoje ili su proizvedeni od njih, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (*SL C 32, 27.1.2023., str. 14.*).
  - Rezoluciju Europskog parlamenta od 13. prosinca 2022. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju A5547-127 (ACS-GMØØ6-4), sastoje se ili su proizvedeni od nje, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2022)0433).
- ⁵ Provedbena uredba Komisije (EU) br. 503/2013 od 3. travnja 2013. o prijavama za odobrenje genetski modificirane hrane i hrane za životinje u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća i o izmjeni uredbi Komisije (EZ) br. 641/2004 i (EZ) br. 1981/2006 (*SL L 157, 8.6.2013., str. 1.*).
- ⁶ Vidi primjerice Bonny, S., *Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact* (Genetski modificirani usjevi i korovi otporni na herbicide i herbicidi: pregled i učinak), Environmental Management, siječanj 2016.;57(1), str. 31.-48., <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738> i Benbrook, C.M., *Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. - the first sixteen years* (Učinak genetski modificiranih usjeva na korištenje pesticida u SAD-u – prvih šesnaest godina), Environmental Sciences Europe; 28. rujna 2012., sv. 24(1), <https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24>

- F. budući da genetski modificirani usjevi otporni na herbicide poljoprivrednike uvlače u sustav upravljanja korovom koji u velikoj mjeri ili u potpunosti ovisi o herbicidima i to naplatom dodatka na cijenu za genetski modificirano sjeme, koji se može opravdati samo ako poljoprivrednici koji kupuju takvo sjeme koriste i komplementarni herbicid; budući da će se povećanim oslanjanjem na dikambu na poljoprivrednim gospodarstvima na kojima je posađena genetski modificirana uljana repica ubrzati pojava i širenje korova otpornih na dikambu, što će dovesti do potrebe za još većom uporabom herbicida i pojave pod nazivom „začarani krug herbicida”; budući da će se zbog toga povećati negativni učinci koji proizlaze iz prekomjernog oslanjanja na herbicide na zdravlje tla i kvalitetu vode te na biološku raznolikost iznad i ispod zemlje, što će dovesti do povećane izloženosti ljudi i životinja tim negativnim učincima, potencijalno i preko povećanja ostataka herbicida u hrani i hrani za životinje;
- G. budući da je dikamba vrlo hlapljiva, što znači da nakon primjene može ispariti i otići u zrak, nakon čega putuje vjetrom sve dok se ne spusti na zemlju, izlažući na taj način ljude i biljke te vinovu lozu, drveće i grmlje kojima nije bila namijenjena potencijalnoj i ozbiljnoj šteti, posebno kada takvo izlaganje traje nekoliko godina; budući da su od uvođenja novog sustava genetski modificirane soje i usjeva pamuka otpornih na dikambu 2018. u Sjedinjenim Američkim Državama državnim regulatornim tijelima podneseni deseci tisuća pritužbi na ozbiljnu štetu koju je dikamba nanijela usjevima, drveću i ostaloj vegetaciji, što je dovelo do sve strožih ograničenja u pogledu vremena i načina prskanja dikambom u sljedećoj sezoni rasta;
- H. budući da su hlapljenje dikambe i šteta koju čini obližnjim usjevima, drveću i vinovoj lozi postali tema oko koje vladaju velike podjele i zbog koje se sukobljavaju skupine poljoprivrednika i susjedi u ruralnim područjima i koja je dovela do brojnih sporova zbog izgubljenih usjeva i troškova ponovne sadnje; budući da je jedan od predvodnika u sektoru sjemena soje u Sjedinjenim Američkim Državama izjavio da je „dikamba nanijela veću štetu američkoj poljoprivredi nego bilo što s čime sam se susreo tijekom svog života”⁷; budući da je savezni sud 2020. presudio da je Agencija za zaštitu okoliša (EPA) prekršila zakon pri odobravanju proizvoda koji sadrže dikambu, zanemarujući jasne dokaze da će nova kombinacija herbicida i genetski modificiranog sjemena nanijeti veliku štetu usjevima⁸; budući da je 27. listopada 2020., unatoč sudskoj odluci, EPA odobrila herbicide koji sadrže dikambu za uporabu na usjevima genetski modificiranog pamuka i soje na pet godina uz dodatna ograničenja⁹; budući da je EPA nedavno najavila još jedan niz ograničenja o vremenu raspršivanja dikambe¹⁰, no i dalje postoje sumnje u to koliko će nova ograničenja biti učinkovita, s obzirom na inherentnu hlapljivost te kemikalije;
- I. budući da je Heartlandska studija, projekt kliničkog istraživanja koji se provodi u bolnicama u američkoj regiji Heartland, koja obuhvaća 13 saveznih država u središnjem SAD-u, i koji financira Savez za istraživanje zdravlja Heartland (HHRA), osmišljena kako bi se utvrdilo uzrokuje li povećana prenatalna izloženost herbicidima, uključujući

---

⁷ <https://www.agriculture.com/news/crops/harry-stine-takes-off-the-gloves-regarding-dicamba>

⁸ <https://www.theguardian.com/us-news/2020/jun/04/monsanto-herbicide-court-overrules-epa>

⁹ [https://investigatemitwest.org/2020/10/27/epa-allows-use-of-dicamba-through-2025-with-new-restrictions/?ct=t\(RSS_EMAIL_CAMPAIGN\)](https://investigatemitwest.org/2020/10/27/epa-allows-use-of-dicamba-through-2025-with-new-restrictions/?ct=t(RSS_EMAIL_CAMPAIGN))

¹⁰ <https://www.epa.gov/pesticides/epa-approves-label-amendments-further-restrict-use-over-top-dicamba-minnesota-and-iowa>

dikambu, češće i/ili ozbiljnije negativne ishode porođaja ili ometa razvoj djece; budući da je HHRA testirala uzorke mokraćne trudnica na Srednjem zapadu prikupljene prije pojave soje otporne na dikambu te skup uzoraka nakon raširene sadnje sjemena otpornog na dikambu; budući da su podaci koje je HHRA prikupila na temelju biomonitoringa prvi u svijetu kojima se procjenjuje da li sjeme otporno na dikambu i s time povezana sve veća uporaba dikambe povećava izloženost ljudi;

- J. budući da podaci HHRA-e predstavljeni na godišnjem sastanku Američkog udruženja za javno zdravlje u studenome 2022. pokazuju da je oko tri puta više žena izloženo dikambi zbog raširene sadnje soje otporne na dikambu te da su se prosječne razine dikambe u testiranim uzorcima mokraćne više nego utrostručile zbog sadnje i prskanja soje otporne na dikambu¹¹; budući da je HHRA, s obzirom na nedavno i dramatično povećanje izloženosti ljudi dikambi, pozvala EPA-u da ponovno procijeni vjerojatnost i razine izloženosti ljudi dikambi udisanjem, pri čemu se poseban naglasak stavlja na negativne posljedice na porod i razvoj djece¹²;
- K. budući da je studija vladinih znanstvenika SAD-a iz 2020. objavljena u stručno recenziranom časopisu International Journal of Epidemiology i da je u njoj utvrđeno da se zbog velike upotrebe dikambe povećava rizik od razvoja raka jetre i intrahepatičkog žučovoda među osobama koje su zadužene za primjenu dikambe; budući da se u studiji navodi da se očekuje da će nedavno odobrenje genetski modificiranih usjeva otpornih na dikambu u nadolazećim godinama dovesti do povećane uporabe dikambe u poljoprivredi¹³, što potvrđuje i HHRA-in sustav podataka o uporabi pesticida jer se upotreba dikambe na Srednjem zapadu u SAD-u deseterostruko povećala u usporedbi s razdobljem prije deset godina¹⁴;
- L. budući da odobrenje Unije za genetski modificiranu uljanu repicu ne bi bilo u skladu s međunarodnim obvezama u pogledu smanjenja pesticida¹⁵ s obzirom na povećanu izloženost ljudi i okoliša dikambi u zemljama koje uzgajaju genetski modificirane usjeve otporne na dikambu i na potencijalno ozbiljne zdravstvene posljedice;
- M. budući da se smatra da procjena ostataka herbicida i metabolita pronađenih na genetski modificiranim biljkama nije u nadležnosti Povjerenstva EFSA-e za genetski modificirane organizme te se stoga ne provodi u okviru postupka odobravanja GMO-a;

Primjedbe država članica

- N. budući da su države članice tijekom tromjesečnog razdoblja savjetovanja EFSA-i

---

¹¹ https://hh-ra.org/wp-content/uploads/2022/11/HHRA_Dicamba_Comments_10-17-22.docx-1.pdf

¹² idem

¹³ Lerro, C.C., Hofmann, J. N., Andreotti, G., Koutros, S., Parks, C. G., Blair, A., Albert, P. S., Lubin, J.H., Sandler, D.P., Beane Freeman, L.E., International Journal of Epidemiology, kolovoz 2020.; 49(4), str. 1326-1337, <https://academic.oup.com/ije/advance-article-abstract/doi/10.1093/ije/dyaa066/5827818?redirectedFrom=fulltext>

¹⁴ <https://hh-ra.org/projects/measuring-pesticide-use/interactive-herbicide-use-tables/>

¹⁵ U prosincu 2022. na konferenciji COP15 Konvencije Ujedinjenih naroda o biološkoj raznolikosti dogovoren je globalni okvir za biološku raznolikost koji uključuje globalni cilj smanjenja rizika od pesticida za najmanje 50 % do 2030. (vidjeti: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_7834)

uputile primjedbe¹⁶; budući da se te primjedbe odnose na činjenicu da se u procjeni ne razmatraju ni preostale količine herbicida dikambe ni njegovih metabolita u ubranim materijalima, da bi trebalo provjeriti je li u materijalima proizvedenima od genetski modificirane uljane repice koji se uvoze iz trećih zemalja prekoračena najveća dopuštena količina ostataka utvrđena u Uniji, da nije moguće izraziti mišljenje o sigurnosti genetski modificirane uljane repice s obzirom na nedostatak podataka u dosjeu koji se odnose na zahtjeve Provedbene uredbe (EU) br. 503/2013, da toksikološke studije upućuju na utjecaj genetski modificirane uljane repice na različite organe, kao i na fiziološke krajnje točke kod štakora, te da plan praćenja nije u skladu s Direktivom 2001/18/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹⁷ i da ga je stoga potrebno izmijeniti;

Ispunjavanje međunarodnih obveza Unije

- O. budući da se u izvješću posebnog izvjestitelja Ujedinjenih naroda (UN) za pravo na hranu iz 2017. godine zaključuje da opasni pesticidi, posebno u zemljama u razvoju, imaju katastrofalne učinke po zdravlje¹⁸; budući da se u okviru cilja održivog razvoja UN-a br. 3.9 do 2030. želi u velikoj mjeri smanjiti broj smrtnih slučajeva i bolesti prouzročenih opasnim kemikalijama te onečišćenjem i kontaminacijom zraka, vode i tla¹⁹; budući da bi se odobravanjem uvoza genetski modificirane uljane repice povećala potražnja za tom biljkom koja se mora tretirati dikambom, čime bi se povećala izloženost radnika i okoliša u trećim zemljama; budući da je rizik od povećane izloženosti radnika i okoliša osobito zabrinjavajući kada je riječ o genetski modificiranim usjevima otpornima na herbicide, s obzirom na veće količine herbicida koje se pritom koriste;
- P. budući da Unija kao stranka potpisnica Konvencije UN-a o biološkoj raznolikosti mora zajamčiti da se aktivnostima u okviru njezine jurisdikcije ili pod njezinom kontrolom ne prouzročuje šteta u okolišu drugih država²⁰;
- Q. budući da se u Uredbi (EZ) br. 1829/2003 navodi da genetski modificirana hrana ili hrana za životinje ne smije imati nepovoljne učinke na zdravlje ljudi, zdravlje životinja ili okoliš te da Komisija pri sastavljanju svojih odluka mora uzeti u obzir sve relevantne odredbe prava Unije i druge legitimne čimbenike važne za predmet koji se razmatra; budući da bi takvi legitimni čimbenici trebali obuhvaćati obveze Unije u okviru ciljeva održivog razvoja UN-a, Pariškog klimatskog sporazuma i Konvencije UN-a o biološkoj raznolikosti;

Nedemokratsko donošenje odluka

- R. budući da tijekom glasovanja Stalnog odbora za bilje, životinje, hranu i hranu za

---

¹⁶ Primjedbe država članica dostupne preko portala OpenEFSA: <https://open.efsa.europa.eu/>

¹⁷ Direktiva 2001/18/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. ožujka 2001. o namjernom uvođenju u okoliš genetski modificiranih organizama i o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 90/220/EEZ - Deklaracija Komisije (SL L 106, 17.4.2001., str. 1.).

¹⁸ <https://www.ohchr.org/en/documents/thematic-reports/ahrc3448-report-special-rapporteur-right-food>

¹⁹ <https://indicators.report/targets/3-9/>

²⁰ Konvencija UN-a o biološkoj raznolikosti, članak 3.: <https://www.cbd.int/convention/articles/?a=cbd-03>

životinje održanog 14. prosinca 2022. nije doneseno nikakvo mišljenje, što znači da kvalificirana većina država članica nije podržala odobrenje; budući da nakon glasovanja 24. siječnja 2023. žalbeni odbor ponovno nije donio mišljenje;

- S. budući da Komisija uviđa da je problematično da ona i dalje donosi odluke o odobrenju GMO-a bez suglasnosti kvalificirane većine država članica, što je zapravo iznimka za odobrenja za proizvode u cjelini, ali je postalo pravilo pri donošenju odluka o odobrenjima za genetski modificiranu hranu i hranu za životinje;
  - T. budući da je Parlament u svojem osmom sazivu usvojio ukupno 36 rezolucija u kojima se protivi stavljanju na tržište genetski modificiranih organizama za hranu i hranu za životinje (33 rezolucije) i uzgoju genetski modificiranih organizama u Uniji (tri rezolucije); budući da je Parlament u svojem devetom sazivu usvojio već 30 prigovora na stavljanje genetski modificiranih organizama na tržište; budući da odobravanje tih genetski modificiranih organizama ni u jednom slučaju nije podržala kvalificirana većina država članica; budući da razlozi zbog kojih države članice ne podržavaju odobrenja uključuju nepoštovanje načela predostrožnosti u postupku odobravanja i znanstvena pitanja povezana s procjenom rizika;
  - U. budući da Komisija i dalje daje odobrenja za genetski modificirane organizme unatoč tome što je i sama priznala postojanje demokratskih nedostataka te usprkos izostanku potpore država članica i prigovorima Parlamenta;
  - V. budući da u slučajevima kada u žalbenom odboru ne postoji kvalificirana većina država članica za odobrenje nije potrebno mijenjati zakonodavstvo kako bi se Komisiji omogućilo da uskrati odobrenje za genetski modificirane organizme²¹;
1. smatra da Nacrt provedbene odluke Komisije prekoračuje provedbene ovlasti predviđene Uredbom (EZ) br. 1829/2003;
  2. smatra da Nacrt provedbene odluke Komisije nije u skladu s pravom Unije jer nije spojiv s ciljem Uredbe (EZ) br. 1829/2003, a on je, u skladu s općim načelima utvrđenima u Uredbi (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća²², pružanje osnove za visoku razinu zaštite života i zdravlja ljudi, zdravlja i dobrobiti životinja, interesa okoliša i potrošača u pogledu genetski modificirane hrane i hrane za životinje, uz istovremeno jamčenje uspješnog funkcioniranja unutarnjeg tržišta;
  3. traži od Komisije da povuče svoj Nacrt provedbene odluke te da odboru podnese novi nacrt;
  4. ponovno apelira na Komisiju da u obzir uzme obveze Unije na temelju međunarodnih sporazuma, kao što su Pariški klimatski sporazum, Konvencija UN-a o biološkoj raznolikosti i ciljevi UN-a za održivi razvoj; ponavlja svoj poziv da se nacrti

---

²¹ U skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 (članak 6. stavak 3.), ako ne postoji kvalificirana većina država članica za odobrenje, Komisija „može”, ali ne „mora”, dati odobrenje.

²² Uredba (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002. o utvrđivanju općih načela i uvjeta zakona o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane te utvrđivanju postupaka u područjima sigurnosti hrane (SL L 31, 1.2.2002., str. 1.).

provedbenih akata poprate obrazloženjem u kojem se objašnjava na koji se način poštuje načelo „nenanošenja štete”²³;

5. pozdravlja činjenicu da je Komisija u pismu zastupnicima od 11. rujna 2020. konačno uvidjela potrebu da se pri donošenju odluka o odobrenju genetski modificiranih organizama u obzir uzme održivost²⁴; međutim, duboko je razočaran zbog toga što Komisija i dalje odobrava uvoz genetski modificiranih organizama u Uniju, unatoč opetovanim prigovorima Parlamenta i činjenici da je većina država članica glasovala protiv;
6. traži od Komisije da ne odobrava uvoz genetski modificiranih usjeva otpornih na herbicide zbog povećane uporabe komplementarnih herbicida i povezanih rizika za biološku raznolikost, sigurnost hrane i zdravlje radnika;
7. naglašava da se u amandmanima koje je Europski parlament usvojio 17. prosinca 2020. na Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) br. 182/2011²⁵, a koje je Parlament usvojio kao temelj za pregovore s Vijećem, navodi da Komisija ne smije dati odobrenje za genetski modificirane organizme ako se kvalificirana većina država članica nije izjasnila za to; inzistira na tome da Komisija poštuje to stajalište i poziva Vijeće da hitno nastavi s radom i donese opći pristup o tom predmetu;
8. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji te vladama i parlamentima država članica.

---

²³ Rezolucija Europskog parlamenta od 15. siječnja 2020. o europskom zelenom planu (SL C 270, 7.7.2021., str. 2), stavak 102.

²⁴ <https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf>

²⁵ SL C 445, 29.10.2021., str. 257.